

TT-lakiuudistuksen valmistelutyöryhmän kokous nro 2

AIKA	Torstai 14.12.2023 klo 10.00 -13.00	
PAIKKA	Meritullinkatu 8, Helsinki Vaikuttamo/Teams	
LÄSNÄ	Huhtala Liisa (etänä) Hämäläinen Tapani (etänä) Isosomppi Sanna Kalin-Mänttari Laura (etänä) Kanerva Mari Karttunen Saara (etänä) Kuoksa Mirka-Tuulia Leino Tuija (etänä) Lyyra Krista (etänä) Metsälampi Susanna Mänttari Janne (etänä) Oikarinen Tom (etänä) Palonen Eveliina (etänä) Paunio Mikko (etänä) Pekkola (etänä) Peltola Ulla (etänä) Rahkonen Marko Särelä Johanna (etänä) Tarvainen Kimmo (etänä) Tiittala Paula Törrönen Anneli Valtonen Kirsi (etänä) Viitala Linda (etänä) Viljanen Tommi (etänä)	Työ- ja elinkeinoministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Helsingin kaupunki Terveystden ja hyvinvoinnin laitos Varsinais-Suomen hyvinvointialue Sosiaali- ja terveystministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Terveystden ja hyvinvoinnin laitos Sosiaali- ja terveystministeriö Liikenne- ja viestintävirasto Liikenne- ja viestintäministeriö Työterveystlaitos Maa- ja metsätaloustministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Lounais-Suomen aluehallintovirasto Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Sosiaali- ja terveystministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Sosiaali- ja terveystministeriö Vantaa-Keravan hyvinvointialue Sisäministeriö Sisäministeriö

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus, läsnäolijat ja sidonnaisuudet

Kokous avattiin klo 10. Julkisen liikenteen lakon vuoksi osa osallistujista oli etäyhteyksillä mukana. Käytiin läpi läsnäolijat ja muistutettiin toimittamaan sidonnaisuusilmoitukset.

2. Kokouksen asialista

Käytiin läpi kokouksen asialista. Lisättiin asialistaan ennen kohtaa 4 uusi kohta: keskustelu siitä, sisällytetäänkö pandemiaa koskeva sääntely tartuntatautilakiin vai laaditaanko erillinen pandemialaki.

3. Edellisen kokouksen muistio

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja. Sovittiin, että pöytäkirjaa muokataan siten, että siinä vältetään lyhenteitä ja kirjoitetaan esimerkiksi lakien nimet kokonaan auki. Näillä muutoksilla hyväksyttiin pöytäkirja.

4. Keskustelu pandemiaa koskevasta sääntelystä

Nostettiin keskusteluun kysymys: tehdäänkö yksi tartuntatautilaki, johon myös pandemiaa koskeva sääntely kirjataan, vai myös erillinen pandemialaki. Vaihtoehtoina olisi ottaa kaikki säännökset tartuntatautilakiin tai tehdä ”normaaliolojen” tartuntatautilaki ja ”poikkeusolojen” tartuntatautilaki.

Keskusteltiin siitä, että poikkeusolojen sääntely kuuluu valmiuslakiin eikä normaaliolojen lainsäädäntö lakkaa olemasta, kun valmiuslaki otetaan käyttöön. Tartuntatautilain nojalla täytyy pystyä toimimaan normaaliaikojen häiriötilanteissa eivätkä kaikki pandemiat vielä tarkoita poikkeusoloja. Perustuslakivaliokunta on myös edellyttänyt, että kaikki toimivaltuudet, mitkä on mahdollista olla normaaliolojen tilanteissa, tulee ottaa tartuntatautilakiin. Tartuntatautilaissa on turvattava riittävät toimivaltuudet tilanteissa, joissa valmiuslaki ei ole vielä voimassa.

Tällä hetkellä on käynnissä valmiuslain uudistus. Uudistuksessa on käyty läpi sitä, mikä valmiuslain käyttöönottokynnys olisi, ja mitä toimivaltuuksia vietäisiin valmiuslakiin ja mitä tartuntatautilakiin. Käyttöönottokynnys tullaan pitämään korkeana. Valmiuslakityöryhmän ensimmäinen mietintö on lausunnolla ja lausumisaikaa on 15.2. asti. Mietintöön voi käydä tutustumassa lausuntopalvelussa

(<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=8fc802f1-f0d8-4d12-a9b1-1dfad79e624f>).

Todettiin, että lainsäädännön soveltaminen vaikeutuisi, jos olisi useampaa päällekkäistä sääntelyä (tartuntatautilaki, pandemialaki ja valmiuslaki). Erillinen pandemialaki voisi olla ongelmallinen, sillä käytännössä voisi olla vaikea vetää rajaa siihen, missä vaiheessa ryhdytään toimimaan pandemialain puolella, ja millaisella prosessilla siirtymä hoidettaisiin. Lisäksi samat asiantuntijat toimisivat niin normaalioloissa kuin erityistilanteissakin. Nähtiin kuitenkin tarvetta sille, että muun muassa kentän toimijoille avataan sitä, miten tartuntatautien ehkäisy ja sitä koskeva lainsäädäntö lomittuu muuhun lainsäädäntöön, missä kohtaa otetaan valmiuslaki käyttöön, ja miten se vaikuttaa normaaliolojen lainsäädäntöön.

Keskustelun perusteella todettiin, että uudistuksessa tehdään yksi tartuntatautilaki, ja poikkeusoloissa tulevat mahdollisesti sovellettavaksi valmiuslain säännökset. Todettiin myös, että perustelut yhdelle laille tulee olla hyvin dokumentoituna tulevan hallituksen esityksen vaihtoehtoisiin toteuttamistapoihin.

5. Tartuntatautilain 1. luvun tarkastelu muutostarpeiden näkökulmasta

Käytiin läpi tartuntatautilain ensimmäisen luvun säännöksiä ja etukäteen toimitettuja kommentteja. Keskusteltiin 1-5 §:ien muotoiluista ja muutostarpeista. Keskustelujen perusteella stm:ssä kirjoitetaan uutta lakiluonnosta. Osaan pykälistä täytyy vielä palata myöhemmässä vaiheessa, kun lain kommentoinnissa on päästy pidemmälle. Esimerkiksi määritelmiin palataan vielä lopuksi.

Käydyn keskustelun perusteella annettiin **kotitehtävä lääketieteen ja epidemiologian asiantuntijoille**: Pohdittava yleisvaarallisen ja valvottavan taudin määritelmiä, katsottava tartuntatautilain ja -asetuksen pykälää vasten: minkälaisia valtuuksia jo annettu ja mitä nämä taudit ovat. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos pohtii asiaa myös seurantanäkökulmasta ja väestötason torjuntanäkökulmasta. Jätetään maksukysymykset pois tästä tehtävästä.

5 §: asetuksenantovaltuus

Uuteen tartuntatautilakiin ei tehdä enää lukukohtaisia asetuksenantovaltuuksia, vaan asetuksenantovaltuudet tulee olla jokaisessa tarpeellisessa pykälässä.

Annettiin kotitehtävä kaikille: jäsenet käyvät seuraavaan kokoukseen mennessä läpi tartuntatautilain luvun 2 ja kommentoivat samalla tavalla kuin tehtiin 1 luvun kanssa.

6. Ensimmäiseen teematyöpajaan valmistautuminen

Ensimmäinen teematyöpaja järjestetään 18.12. ja työpajan teemana on elinkeinotoiminta ja työ. Työpajaan osallistuu noin 30-40 henkilöä. HAUS-kehittämisyhtiö on fasilitoimassa työpajoja.

Tarkoituksena on keskustella sidosryhmien kanssa tartuntatautien torjunnasta ja elinkeinotoiminnan roolista tartuntatautien torjunnassa. Aiheen ulkopuolelle on kuitenkin rajattu pois toiminnanharjoittajille maksettavat korvaukset, koska nämä ovat tartuntatautien torjunnasta erillisiä kysymyksiä.

Todettiin, että liikennesektori ei ole tässä työpajassa edustettuna. Seuraavan työpajan teemana on vapaa liikkuvuus, ja silloin myös liikenne on mukana. Elinkeino vaikutuksia voi tulla esille myös tuossa työpajassa. Sovittiin, että 2. työpajaan kutsuttavia tahoja pohditaan yhdessä Tarficomin ja liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

7. Muut mahdolliset asiat

Ei muita asioita

8. Seuraavat kokoukset

Seuraava valmistelutyöryhmän kokous pidetään 18.1. Kokouksessa käydään läpi työpajasta tulleita syötteitä ja keskustellaan, mitä seuraavalta

työpajalta toivotaan. Seuraava työpaja (Vapaa liikkuvuus) pidetään 30.1.2024.

Kevään muiden kokousajankohtia selvitetään vielä. Kokouksia pidettäisiin noin 2 viikon välein. Jäsenille ilmoitetaan kevään kokousten ajankohdat sähköpostitse viikon sisällä.

9. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 13:00.

JAKELU

Valmistelutyöryhmän jäsenet, varajäsenet ja sihteerit
Kutsutut asiantuntijat

TIEDOKSI

Johtaja Jari Keinänen
Osastopäällikkö Taneli Puumalainen
Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi